

Előfizetési árak:

Egy évre 4 forint.
Fél évre 2 forint.
Negyed évre 1 forint.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU HETI KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 18 helyre van beosztva. Egy hely ára bélyegdíj nélkül 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr. Bérmentelen levelek csak ismert kezek-től fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen minden szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Egyes szám ára 8 krajcár.

Hogy leszünk?!

Lapunk mult számában egy rövid hírbentartással közöltük, hogy Rónay Lajos, megyénk főispánja a közléttől teljesen vissza akar vonulni, s ennek következtében lemondott főispáni állásáról.

Ezen hírrel szemben már megérkezett hozzánk a megye hivatalos köreiből a dementi, hogy közleményünk téves volt, amennyiben megyénk főispánjának nincs szándékában a közléttől, s ezzel megyénk kormányzatának éléről visszavonulni.

Bár ez a dementi nem jött is azon kézből, mely legilletékesebb volna mult közleményünk rectificálására, mindamellett készséggel tekintjük azt hiteles forrásból eredőnek, habár közleményünk a kormány bizalmas köreiből szivárgott is ki. — Mert szó sem lehet róla, hogy ily forrás nélkül még föntartással is bele bocsátkozzunk a kétségtelenül nagy fontosságú hír közlésébe.

Mi ugyan ma is úgy vagyunk informálva, hogy közleményünk közelebb áll a közel jövőben várható valósághoz, mint a dementi. De legyen a dolog bármiként, ez alkalomból annyit biztos tudomás alapján constatálhatunk, hogy maga a kormány nagyon jó néven venné, ha főispánunk — amint ezt a törvény különben is így rendel — megyénk székhelyére, Szentésre tenné állandó lakását, s kezébe venné — mint a megye első tisztviselője — a megye kormányzatát. Amit a kormány jó néven venne, azt megyénk közönsége jogosan elvárja.

Lapunk a nyár folyamán már örömmel hirdeté, hogy megyénk főispánja városunkba, mint a megye székhelyére teszi állandó lakását, s ha — tekintve, hogy más megyében van szép birtoka — nem lesz is folyton közöttünk; de legalább megyénk lakosának, s megyei kormányzatunk tényleges vezetőjének tekinthetjük. — Ezt akkor annyival inkább irhattuk, mint főispánunk komoly szándékát; mert akkor valóban itt élt pár hétig közöttünk, mi 16 év alatt sohasem történt. — Azonban — fájdalom — ez a pár heti közöttünk való tartózkodás éppen nem bizonyult bevezetésnek ahoz, hogy főispánunk már most a megye székhelyén akar lakni, hanem ez a pár heti itt időzés kellett az akkor folyamatban levő országos képviselőválasztásokhoz előkészületre.

Hát mi azt határozottan kétségbe merjük vonni, hogy a főispánok érdeklődésének sulypontját a megyei kormányzattal szemben az országos képviselőválasztás képezze. — Nem mondjuk, hogy nem jogosult és nem

természetes, hogy egy főispán ez irányban is latba vesse erejét, befolyását; nagyon is az, s ez ellen lapunk mindaddig, míg a befolyás érvényesítése az egyéni érték körében nyilvánul, szólani soha nem fog, sőt akkor szólnánk, ha ezt egy főispán meg nem tenné. Ha azonban a főispán élénk, közvetlen érdeklődést tanúsít a megyei közélet iránt országos képviselőválasztáskor, tanúsítson ezt mindig.

Ez azonban lehetetlen, ha a főispán idegen vármegye területén lakik, s normális viszonyok között alig látja vármegyéjét egy évben kétszer-háromszor tartott megyei közgyűlés alkalmával. — Ekkor is csak addig, míg a közgyűlés tart.

Igy, uraim, nem lehet vármegyét kormányozni!

Lapunkat e téren illoyalitással vádolni nem lehet; de ami igaz, azt a megye közkormányzata érdekében ki kell mondanunk és ez az, hogy ez a helyzet tovább így nem tarthat.

Egy ízben már kijelentettük, hogy lapunk nem szűnik meg küzdeni addig, míg a főispán ide nem teszi lakását.

Ez a megye jogos kívánsága, s ezt a megye nevében követeljük!

Társulati közgyűlésből.

(Folytatás.)

A f. hó 1-én tartott társulati közgyűlésnek kétségtelenül legfontosabb tárgya volt a jövő évi társulati kirovási alap megállapítása. — Lapunk mult számában már jeleztük a szavazás eredményét, s így itt csak az ügyet megvilágító tárgyalást kívánjuk leírni.

A közgyűlés előtt a jövő évi kirovási alap megállapítására nézve két írásos javaslat, s egy szóbeli indítvány volt. Első javaslat a központi választmányé, mely a jövő évi kirovás alapjául az 1886. évi kirovási alapot ajánlotta. Ezen alap teljesen magában foglalja az ideiglenes ártér telekkönyvet. — A második javaslat volt a kataszteri bizottságé, mely azt mondja, hogy miután a műszaki ártérfejlesztés ma már annyira előrehaladt, hogy ennek jövőben alig változó adatai alapján végleg kimondható, hogy az ideiglenes ártértelekkönyv szerint 64 ezer hold oly fensiki terület vonatott be a társulat kebelébe, mely a végleges ártérfejlesztés szerint a társulathoz nem tartozik: ez a bizottság tehát azt javasolja, hogy ezt a, társulat kebelébe nem tartozó területet már most töröljük az árterületből, s amit az illetéktől eddig illetéktelenül bevettünk, azt fizessük vissza, s így ne tartuk ezen terület birtokosait terhelés alatt, a még ezután csak 3—4 év múlva várható végleszámolásig. Javasolja továbbá ez a bizottság, hogy amennyiben az ideiglenes ártértelekkönyv szerint semmi terület nincs a Körösmentén, Öcsödötől fel egész Békésig számítva, az 1830-as vízszin alatt, s így a békés-bábockai szakaszhoz tartozó területek eddig csak az 1855-iki és az 1881. évi vízszin sze-

rinti könnyebb kulcsok után voltak terhelve, annál fogva, tekintettel arra, hogy a műszaki ártérfejlesztés ma már kétségtelenné teszi, miszerint a Körösmentén 50 ezer holdat haladó terület esik az 1830-as vízszin alá, így ezen területek már most a jövő évi kirovásnál a 30-as vízszin kulcsai szerint terheltesenek meg.

Harmadik javaslat volt szóbeli indítvány alakjában: Bánffy Gyula makói tiszt ügyészé, aki helyeslé azt, hogy az illetéktelenül bevont területek már most kibocsájtassanak az árterületből s a Körösön fölfedezett, 30-as vízszin alá eső területek ezen kulcs szerint terheltesenek, azt azonban igazságtalannak tartja, hogy a kirovás a kataszteri tiszta jövedelem szerint eszközöltessék. Hosszasabb beszédben igyekszik föltüntetni, hogy amennyiben az egész Körös-Tisza-Maros közé eső területek között pusztán csak Szentés vitte szerencsésen keresztül a kataszteri osztályozást, annál fogva egyedül csak ez a város; illetve a kunszentmárton-mindszenti gátszakaszhoz tartozó területekre nézve kedvező a kataszteri tiszta jövedelem alapján való kirovás. Miért is indítványozza, hogy az 1888-iki ártéri kirovás alapjául Horváth Gyula kormánybiztos által 1883-ban megállapított kirovási kulcs fogadtassék el, vagyis a jövő évi kirovás ne a kataszteri tiszta jövedelem alapján, hanem az illető ártéri föld hold száma után, tehát a kataszteri tiszta jövedelemre való tekintet nélkül, rovasának meg az árterek az 1830-as vízszin alatt 1 frt 54 krral, az 1855-ik vízszin alá eső területek 55 krral; az 1881-diki vízszin alá eső területek pedig 22 krral, hogy így jövőre kikerültessek az az aránytalan terhelés, hogy bár ki van mondva, mely szerint az 1830-as vízszin alá eső területek holdankint 1 frt 54 krral terhelendők, mégis a Marosmentén, a magas kataszteri osztályozás miatt, vannak területek, melyek 6 frtot haladó kirovással is vannak terhelve. Szólo hangsúlyozza, hogy Horváth Gyula kormánybiztos csak úgy bírta az érdekeltséget belevinni a 10 millió kölcsön fölvételébe, hogy biztosította őket, miszerint a 30-as vízszin alá eső területek, bármilyen árterületük legyenek is, holdankint 1 frt 54 krral többet nem fizetnek.

Sima Ferenc szólalt föl Bánffy Gyula után s hosszabb beszédben fejtegeti, hogy Bánffy indítványát a társulati érdekeltség el nem fogadhatja. Mindenekelőtt tévedésből, vagy alaptalan információból eredőnek jelenti ki Bánffy azon állítását, hogy az érdekeltség csak úgy ment bele a 10 millió kölcsön felvételébe; mert Horváth Gyula kormánybiztos által biztosított volna az iránt, hogy az 1881-iki terület 22 krral, az 1855-ös vízszin alá eső terület 55 krral, az 1830-as vízszin alá eső terület 1 frt 54 krral magasabb összeggel holdanként nem terhelhetik. Ezzel Horváth Gyula soha nem kecségetett senkit sem; mert az általa 1883-ban eszközölt ártéri kirovás alapját a kataszteri tiszta jövedelem képezte, s az a 22, 55, és 1 frt 54 kr kirovási kulcs egyáltalában nem szolgált és nem szolgál a terhelési arány kifejezésére, hanem ezek a számok egyszerűen csak a különböző vízszinek közötti érdekeltséget fejezik ki. Ugyanis, hogy addig, míg az 1881-iki vízszin alá eső területek egyszeres védelmi költséget, vagyis 22 krt fizetnek, addig, tekintettel arra, hogy az 1855-ös vízszin alá eső területek jobban ki vannak téve a veszélynek, ezek tehát az 1881-ik vízszinnel szemben két és félszeres költséget, vagyis 55 krt; a legkisebb árviznél is előntés alá kerülő

1830-iki vízszin alá eső területek pedig a 81-es területekkel szemben 7-res költséget, vagyis 1 frt 54 krt viselnek, s ezek a költségek a különböző vízszinnek között esnek; vagy emelkednek az illető ártéri föld kataszteri tiszta jövedelméhez képest. A tulajdonképeni alapja tehát az ártéri kirovának a föld kataszteri tiszta jövedelme, vagyis alapeszmében az, hogy amely föld több hasznot ad, abban árvíz esetén több a kár; mert esetleg egy évi termése is többet ér, mint egy másik föld egész holdjának az értéke, annál fogva ez viselje a magasabb kirovást, míg a csekélyebb kataszteri jövedelmű földek részesséssenek jövedelmük arányához képest kisebb terhelésben. Ez az egyedüli igazságos és elfogadható alapelv érvényesül akkor, amikor az ártéri kirovást alapjául a kataszteri tiszta jövedelem alkalmaztatik; mert ha elfogadhatnák Bánffy Gyula indítványa, s a kirovást nem a kataszteri tiszta jövedelem, hanem holdszám szerint eszközölnék, akkor bekövetkezne az, hogy egy 1830-as vízszin alá eső V-ik osztályu legelő föld, melynek kataszteri tiszta jövedelme 35 kr., fizetne 1 frt 54 kr. ármentesítési költséget, s ugyanezen költséget fizetné egy I. oszt. szántóföld is, melynek kataszteri tiszta jövedelme 14 frt, tehát 40-szerre nagyobb, mint az előbbeni földnek. Kérdi szölv, hogy Bánffy Gyula ezt igazságosnak tartaná? Mindaddig, míg az ármentesítés által nyújtott haszon más alapon megállapítva nincs, egyedül igazságos és elfogadható alapul csak a kataszteri tiszta jövedelmet lehet tekinteni, mely — ezidő szerint — legbiztosabb kifejezője a földek közli érték-különbségnek és használhatóságnak. — Nem tartja szölv elfogadhatónak azt sem, hogy a kirovást az egyes vízszinek után külön becsüljések, vagy községek területei után eszközölnék. Bánffy Gyula ugyanis ezen javaslattal azt akarja elérni, hogy hábár a Marosmentén a kataszteri tiszta jövedelem sokkal magasabb, mint a középtiszán, a kirovást azért a kataszteri tiszta jövedelem alkalmazása mellett se lehessen nagyobb, mint ott, hol a földek hason osztályu és művelési ága mellett a kataszteri tiszta-jövedelem jóval alacsonyabb. Ez nem fogadható el azért; mert ha a kirovást külön községenként eszközölnék, akkor a kirovási eljárás az lenne, hogy

pl. amely község határában van 30-as vízszin alá eső 1000 hold, ezen 1000 h. földre se több, se kevesebb nem eshetnék, mint 1540 frt, vagyis holdanként 1 frt 54 kr. s így, ha esetleg ezen 1000 hold föld mind első, tehát a legjobb föld volna, fizetne holdanként egyremásra 1 frt 54 krt; de ugyanezt az összeget fizetné akkor, hogy ha az az 1000 hold föld mind V-ik osztályu legelő, tehát oly föld volna, melynek összes kataszteri tiszta jövedelme 350 frtban van megállapítva. Ha tehát az ártéri kirovást külön községek területe szerint eszközölnék, akkor egyes vízszinek-nél bekövetkezne az, hogy nem a föld állami adóját; de magát a kataszteri tiszta jövedelmet sokszorosán meghaladná az ártéri kirovást. Ily igazságot az érdekeltség soha nem tehet megáévá, s így szölv hiszi, hogy a társulati közgyűlés Bánffy Gyula idevonatkozó indítványát soha nem fogadja el. — De nem fogadja el szölv a központi választmány javaslatát sem, mely a jövő évi kirovást még továbbra is az ideiglenes, tehát hibás alapon akarja eszközölni. — Ugy hiszem, — ugymond szölv — hogy miután az ideiglenes kirovánál a társulatnak azon kötelezettsége van a bevont ártérbirtokokkal szemben, hogy az ártérfejlesztés befejezése után le kell számolnia az egyes ártérbirtokokkal, s a kik esetleg többet fizettek, mint amennyivel tartoztak volna, azoknak a túlfizetést visszatéríti; akik pedig kevesebbet fizettek, mint amennyivel a végleges ártérfejlesztés alapján tartoztak volna, ezektől az elmaradt kirovást behajtja. Miután ezen kötelezettsége elől a társulat a műszaki ártérfejlesztés befejezése után ki nem térhet, annál fogva egyedüli érdeke az, hogy amennyiben ezt ma már teheti, igyekezzék a jövő évi kirovást oly alapokra fektetni, mely legközelebb áll a végleges kirovási összeghez. E tekintetben a leghelyesebb és legigazságosabb alapot a kataszteri bizottság javaslata mutatja meg. Ezen javaslat ugyanis kitérít az azt, hogy a műszaki ártérfejlesztés már végleg megállapítja a társulat ártérét úgy az egész területre nézve, mint a különböző vízszinek szerint, úgy, hogy az itt szóban levő ártéri határvonalak legfölbbe a reklamációjánál jöhetnek igen jelentéktelen változás alá, tehát ez végleges területül tekinthető. S e szerint az tűnik ki, hogy az ideiglenes ártértelekönv

alapján 64000 h. oly föld vonatott be a társulat kebelébe, mely ide nem tartozik. Most, midőn már ezt tudjuk, ezeket a földeket ki kell a társulat kebeléből bocsájtani; mert se nem méltányos, se nem törvényes, hogy oly területek, melyek társulatunkhoz nem tartoznak, még továbbra is illetéktelenül terheltesenek; szölv tehát ezen területeket a társulat kebeléből kibocsájtandónak tartja, s amennyiben ugyancsak a műszaki ártérfejlesztés adatai azt tüntetik fel, hogy a körösmentén, hol az ideiglenes ártér szerint 30-as vízszin alá eső terület felvéve nem volt, ott több, mint 50 ezer hold ilyen föld van, annál fogva ezek a területek már a jövő évre az 1830-as kules szerint rovassanak meg. Ezt szölv nemcsak a társulat érdekéből tartja kívánatosnak; de szükségesnek tartja az ott érdekelt egyes ártérbirtokosokra nézve is; mert az itt kérdésben levő földek eddig csak az 1855. és 1881. évi vízszin kulesai szerint voltak megróva, tehát részben 55, részben 22 krnak megfelelőleg, s így az illető birtokosok már eddig is közel 200,000 frttal fizettek kevesebbet, mint amennyivel tartozni fognak. Minél tovább huzatnék tehát a mai ideiglenes állapotnak a fenntartása, annál nagyobb lenne a körösmenti birtokosoknak a terhe a végleszámolásnál, úgy, hogy ez a terheltesési küömbőség később az elviselhetlenségig fokozódna, ennek pedig tudva a társulat közgyűlése nem teheti ki az illető ártérbirtokosokat. Szölv indítványozza tehát, hogy szemben a központi választmány és Bánffy Gyula indítványával, fogadja el a közgyűlés a jövő évi kirovást alapjául a kataszteri bizottság javaslatát.

Kristó Lajos, Hód-Mező-Vásárhely város polgármestere Sima Ferenc indoklásához képest a kataszteri bizottság javaslata alapján ajánlja a jövő évi kirovást megállapítani.

Káta Pál János hasonló értelenben szölv. *Udvardi Sándor* nem fogadja el egyik javaslatot sem, hanem egy külön, igazságosabb kulesot kíván.

Garzó Imre alapjában helyesnek tartja Sima Ferenc álláspontját és indokait, ő is hasonló véleményben volt a választmányi ülésen; de miután meggyőzött arról, hogy ma még kivihetetlen az, hogy a kirovást az eddig már rendelkezés alatt álló műszaki ártérfejlesztés adatai alapján eszközölnék, annál-

TÁRCA.

A szentesi evang. egyház multjából.

4. A kimerült hívek kölcsönözés folyamodnak.

Az egyház hívei, bármily komoly megfontolással bocsátkoztak az építésbe, s bármily jelentékeny volt is különben az összeg, a mely felett rendelkeztek: a sok viszontagság miatt erejük kimerül, és hogy az imaházat és iskolai lakot tühethő állapotba hozzassák, kölcsönözés kénytelenek folyamodni.

Az egyháztagok áldozatkészsége itt is tiszteletré méltó alakban nyilvánul. 1646 frtot kölcsönöznek a kimerült pénztárnak hosszabb időre, minden kamat kívánása nélkül. Nevezetesen Jurenák József épület-fafélélt 556 forintot tevő összegben, Kolpaszky György fafélékben és készpénzben 285 frt, Kolpaszky Pál 168 frt, ifj. Feyér József 175 frt, Kogler Sámuel 50 frt, Leszich Pál 50 frt, Sárdi Mihály 100 frtot, Kogler Jánosnak számadáskor adós maradt az egyház 260 frttal.

E meghozott szép áldozatuknál később csak az a cselekedetök volt szebb, nemesebb, hogy az egyházat terhelő s fentebb összegezett 1646 frtnyi adósságot ők a hitelező kegyes jól tevők és pártfogók ezen nevendék eklésia boldogságát és előmenetelét ohajtó szives indulattól lelkesítettven, időszakaszonként teljesen elengedték.*

Az egyház lelkes híveinek ez önkéntes kölcsönön kívül, 1817. elején özv. Dobosy Gergelyné asszonyaságtól 1000 forintokat vesz fel törvényes kamatra, mely összeg a nevezett asszonyaság bekövetkezett halála folytán 1819-ben atyafiainak lett kifizetve, oly képen, hogy 500 forintot *Sárdi Mihály*-tól kamatkivánás nélkül, 500 forintot *Prehofer K.* erfőzőtől kamatfizetésre kap az eklésia.

5. Első isteni tiszteleteik az imaházban.

Az evang. hívek, a kiket oly őszinte vágy sarkalt, hogy saját imaházukban végezhessek isteni szolgálataikat, elképzelhetni, hogy a szerény hajlék felépültével mohon meg is ragadták a várva-várt s immár elérkezett pillanatot.

1817-ben került az imaház fedél alá, s már a következő év tavaszán, a melegebb napok beálltával, a tót születésű hívek, fel-fel gyülekezvén vasárnapként az imaházba, a maguk nyelvén tartják az isteni tiszteletet. (Meglevén győződve, hogy megérti őket a magyarok istene, — veti oda kedélyesen Molitorisz.)

Miután se kántoruk, se papjuk, azért hol a férfiak, hol pedig az asszonyok kezdik és vezetik az éneket. A postillát férfiak, nevezetesen *Leszich Pál* és *Sulez András* oivassák a gyülekezetnek.

Hogy összegyülekezéseik — a lelki épülés mellett — külső haszon nélkül se legyenek, a perselyládát behozzák és abban adakoznak.

Több hónapon keresztül folytatván már ekképen az istenitisztelet végzését, egy eklésiai gyűlésben, a többi tárgyak elintézése után, a perselyláda tartalma is számba vétetett. A 20 forintot meghaladó összeglátára e szavakra fakad az egyház egyik buzgó tagja és presbytere, *Feyer József*: „Bizony, megszegyénitenek bennünket ezek a tótok. De jól van ez fiaim! mink is követünk benneteket.* Ugyanez elhatározzák, hogy mivel úgy a tótok, mint a németek jól értik a magyar nyelvet, gyermekeik pedig csupa magyarok, az isteni tiszteletet mindig magyarul fogják tartani. Az istenitisztelet végzésére maga Feyér felajánlja magát. Már a legközelebbi vasárnapon, miután a házában volt néhány régi graduált, egy magyar postillát s más áhitatos könyveket az imaházba felhozott volna, diktálás mellett ő az, a ki az éneket kezdi, vezet s a postillát is olvassa, s így las-

san-lasan a többi nyelvű híveket a magyar isteni tisztelet gyakorlására rászóktatta.

Előnyére szolgált e tekintetben hatalmas és kellemes hangja. „Mikor énekelt — írja róla Mol. — különösen ritka buzgóságot és elragadtatást, áhitatoságot mutatott, úgy, hogy teljes szívéből és lelkéből látszatott énekelni.“

Molitorisz, a ki az egyház nem egy oszlopfőfiának örözte meg életrajzi adatait marginális jegyzeteivel, Feyér Józsefről is érdekes dolgokat jegyzett fel. Van közöttük adat, mely a mult század türelmetlen, erőszakos jelleméről teszen bizonyosságot. Feyér József — írja M. — dunántuli, nevezetesen *palotai* fi, nemesi curiája pedig Nemes Dömölkön volt. Születésére nézve magyar, de németül és deákul jól, tótlu törve beszélt. Atyja papságra szánta és mint ilyen, előbb Sopronban, később Eperjesen tanult. Ez utóbbi helyen történt, hogy mikor ő senior volt az alumneumban, a papisták nagy processióval jövének, az evangélikusok templomát el akarták venni. A diákság az erőszakot erőszakkal veri vissza. Feyér, mint senior vezetvén a többi, a fa Máriát kikapván a barát kezéből, annak fejéhez sújtja, úgy, hogy az széjjel tört, míg a barát több erőszakoskodóval együtt a csatapiacon halva maradt. A templom megtartott, a vitézkedők azonban, hogy fogságra ne jussanak, menekülni kényszerültek. Feyér József Orosházára kerülvén, itt elváltotatott név alatt, magát mézároslegénynek adván ki, a mézáros mesterséget úzi, székálló lesz, majd a szék is kezére kerülvén, meg is házasodott. Orosházáról átal jött Szentesre s itt Kogler Jánossal és Sámuellel árendáskodik. *Türelmi parancs* után jószágába menve, nemesi levelét lehozta. Nem sokára rá a nemesség főhadnagya lett.

fogva ettől a véleményről elállott. Az alapszabály ugyanis azt mondja, hogy mindaddig, míg az ártérfejlés nem fejeztetik, az ideiglenes ártértelek-könyv alapján eszközözendő a kirovás. — Ettől tehát eltérni nem lehet, s így a központi választmány javaslatát ajánlja elfogadásra.

Bánffy Gyula természetesnek tartja, hogy Sima Ferenc érdekeltségi tag halálának ellensége az ő javaslatának; mert ha ez keresztül megy, akkor Szentes sokkal nagyobb ártéri költséget viselend. — Szentes — ugymond — elég szerencsés volt a földjeinek osztályozását előnyösen vinni keresztül, s miután a kataszteri tiszta jövedelem itt ennek következtében alacsonyabb, mint a Máros és a felső Körös mentén, annál fogva Szentesen alacsonyabb az ártéri kirovás is. Szentes, és vele a közép Tisza, kizsákmányolják a Köröst és alsó Tiszát (Mivel? Szerk.), épen azért nem lesz az érdekeltség között soha se béke mindaddig, míg szóló javaslata el nem fogadtatik.

Haviár Dániel Sima Ferenc, illetve a kataszteri bizottság javaslata alapján a jövő évi kirovást eszközölhetőnek nem tartja; mert a társulat szabályrendeleteinek a kirovások miként eszközölésének módját megállapító szakaszai világosan megmondják, hogy „mindaddig, míg a műszaki ártérfejlés be nem fejeztetik, s ennek alapján a végleges érdekeltség meg nem állapított, az ideiglenes ártér alapján eszközöltek a kirovások.” — Igy intézkedik nemcsak az alapszabály, de az 1884. XXIII. t. c. is. De nem is volna igazságos — ugymond szónok — az eddigi alapoknak a megbolygatása; mert igaz ugyan, hogy a műszaki ártérfejlés már befejeztetik, az ártéri vonalak megállapítottak; de még hátra vannak a reklamációk, melyek alapján változni fognak a vonalak, s így az a kirovás, mely a kataszteri bizottság javaslata alapján ajánlatik, szintén nem lenne végleges és csak a leszámolás lenne ezzel komplikálva. Szónok egyébiránt nem habozik kijelenteni, hogy a kirovási alap felett folyó vita nem egyéb érdekharagnál, azaz: zsebkérdés. Küzdelem a felett, hogy ki viseljen kevesebbet az ártéri költségekből? — Én — ugymond — a körösi érdekeltséget képviselem itt, azok nevében beszélek, kik leginkább megrontatnának, ha Sima Ferenc indítványa elfogadtatnék.

A helyzet ugyanis az, hogy az esetre, ha a Körösön műszakilag kitértetett 30-as ártér figyelembe vételével eszközöltetik a kirovás, akkor a körösmenti érdekeltség 46 ezer frttal fizet többet, mint eddig fizetett, s ebből a 46 ezer frtból 27 ezer frt esik az alsó, 19 ezer frt esik a közép tiszai érdekeltség javára. — Természetes tehát, ha a tiszaiak ez irányban küzdelmet fejtenek ki. — Kérdés azonban az, hogy igazságos-e, mely szerint a Körös a tiszai területekkel egyformán terheltesék? Ezen kérdésre csak nem-mel felelhet; mert ha beletekintünk a számadásokba, hogy mire költetett el a 10 millió? akkor azt látjuk, hogy még az alsó és közép Tiszán óriási kiadások fordulnak elő, addig a Körösön csak kis összegekről lehet beszélni. — Az alapszabály azt mondja, hogy a terheltesnek haszonaránylag kell történni. Ha ez áll, akkor a kirovánál tekintetbe kell jönni annak, hogy mi épített a Körösmentén és az ottani befektetés szolgáljon a kirovás arányának mérvéül. Ez az igazság, s nem az, amit itt többségileg a tiszaiak keresztül erőszakolhatnak. — Különb is — ugymond szónok — a körösmenti érdekeltség csak erőszakkal lett a társulatba bevonva; de ezt a köteleket szétépítik, mihelyest annak ideje elerkezik; mert ez a társulat csak ideiglenes, s nem hiszi szónok, hogy a nagyon is eltérő érdekek miatt ez egy megbonthatlan, állandó társulat maradjon. Kéri a központi javaslat elfogadását.

Ezzel a vita berekesztetvén, elnök elrendeli a szavazást.

Az első szavazásra a központi javaslat bocsátott, mely mellett szavazott az egész körösmenti érdekeltség és a gróf Károlyi család. Ellene Hódmezővásárhely, Szentes, Makó, Szegvár, Kunszentmárton és a Návay család.

A nagy többség tehát elvetette a központi választmány javaslatát. Most **Sima Ferenc** indítványához képest a kataszteri bizottság javaslata került szavazás alá. Elnök gróf kijelenté, hogy ha ez elfogadtatik, akkor eszik Bánffy indítványa, ha nem fogadtatik el, akkor Bánffy indítványát tekintik elfogadottnak.

Az új szavazásnál már a gróf Károlyi család

is a kataszteri bizottság javaslatára szavazott, s így 990 szótöbbséggel fogadtatott el ez a javaslat, mely ellen csak a körösmenti érdekeltség és Makó város szavaztak.

Haviár Dániel felebbezést jelentett be a közgyűlés ezen határozata ellen.

Egyéb apró ügyek elintézése után a közgyűlés d. u. 4 és fél órakor, elnök gróf Károlyi Tibor élénk éljenzésével oszlott szét.

— **„Azok a számadások.”** E czim alatt ír egy érdekeltségi tag (?) a „Szentes és Vidéke” mult számában vezércikket, melyben hosszasan van bizonyítva — amit különben eddig senki sem vont kétségbe, — hogy az érdekeltségnek joga van a kormánybiztosi számadásokhoz, hogy ezekből végtére is megtudhassa, hogy mire költetett el az érdekeltség által fölvetett 10 milliós költségen? A „Szentes és Vidéke” ezen kívánságát sokkal természetesebb és jogosabbnak tartjuk, hogy sem e miatt a kérdéses vezércikkkel, vagy az egy érdekeltségi taggal vitázni akarnánk. A dolog egészen természetes. Az érdekeltség helyett, de az érdekeltség pénzén kiépítette a töltéseket a kormány, melyet egy kormánybiztos képviselt. — Ez a kormánybiztos, min a kormány megbízottja, tartozik számolni a kormánynak, a kormány pedig tartozik számolni az utolsó fillérig az érdekeltségnek — E felett vitázni nem kell; mert a számadási kötelezettségnek ellenkezőjét soha senki nem állította; de józanul nem is állitható. — A számadási kötelezettség feltétlenségére nézve tehát teljesen egyetértünk laptársunkkal, a kérdéses cikk irányát azonban, a rectificálandók rectificálása mellett, városunk hálaérzetéből vissza kell utasítanunk.

Először is téved a Szentes és Vidékemidőn azt hiszi, hogy azokat a kormánybiztosi számadásokat a kormánybiztos által ki, nevezett tisztviselők vezették és csinálták. A pénzkézelés és ellenőrzésére a kormány saját állami tisztviselőit küldte ki, kik éppen ugy,

A drága pénz.

— BE-ZÉLY. —

Irta: SIMA FERENCZ.

Folytatás.

(23)

Tudni akartam, hogy ki az, aki annyira érdeklődik boldogságom iránt, hogy a legnagyobb lelki gyötrelmet okozni is kész, hogy engem jegyesemtől elidegenítsen, s lehetlenné tegye számomra azt a házasságot, mely a titkos érdeklődő hite szerint a legnagyobb szerencsétlenséget hozná fejemre. Az irás után itélve, a levelet Berki Jolánnak tulajdonítottam. — Eziránt azonban nem voltam bizonyos; mert a vonások el voltak ferdtive, egyenesen azért, hogy íróját fel ne ismerhessem. Bár a pillanattól kezdve, hogy a levelet Berki Jolántól eredtnek tekintém, lelkem kezdett szabadulni a gyötrelmes gondolatoktól; de azért nyugodni nem bírtam. A levelet vagy igazi jó barátom, vagy ellenségem írta. Akárki volt és akármilyen indulattal tette, lelkemben el voltam keseredve ellene; mert földulta boldogságomat, melyet oly szentnek, oly erősnek, oly változhatatlannak hittem.

Az ötlött eszembe, hogy a levelet megmutatom szüleimnek, különösen apámnak, kinek véleménye e dologban döntő lehetett hangulatomra. — De itt attól tartottam, hogy apám majd a bárótól fog felvilágosítást kérni, mi csak növelhetné a gyanut és kellemetlenséget. — Anyámat nem tartottam elég erősnek, hogy tanácsot adjon, s így habozva, kin és gyötrelmem között hordtam a levelet keblembe rejtve. — Mintha egy kigyó lett volna ott, ugy marta bensőmet a levél.

Ebédnél szüleim kiházasításommal foglalkoztak. Apám azt mondá, hogy a jegyváltás után hárman, t. i. apám, a báró és én Bécsbe megyünk s ott a báró izlése szerint vásárolunk be mindent.

Anyám kijelenté, hogy ő is föl jön.

Apám örömmel vette anyám ezen elhatározását, annyival is inkább; mert anyám soha nem volt még Bécsben; nem igen lehetett őt rávenni, hogy a házat hosszabb időre elhagyja.

En egykedvűen hallgattam szüleim tanakodását és készülődésekre szolgáló tanácsokat és magyarázatokat, melyekben apám nem volt fukar, ha jó kedve volt, s ma kiváló jó kedvében volt.

— Nos Fánika, mit szólni hozzá? — kérde apám, szivarra gyújtva. — Ugy-e, jobb szeretsz te is most Bécsbe jönni, mint mikor az intézetbe vittelek? Ördög adta leánya, emlékezel-e még azokra az elkeseredett levelekre, melyeket az intézetben érzett, vagy jobban mondva, képzelt lenézetésed miatt írtál? — Apám igen kedélyesen kezdte a beszédet, de mikor végére ért, arca egyszerre elsápadt és a szivar, melyből pillanattal elébb még kéjjel szitta a bodor füstöket, kiesett a szájából.

Rémülve ugrottam föl és apámhoz siettem. Apám arca verejtékes és halálsápadt lett s szemével meredten nézett rám.

— Az istenért, mi bajod, atyám?!

— Fejem!

Apám összeszedte magát, megtörlé homlokát és egy nagy lélekzet vétele után újból szivarjáért nyúlt. Még égett és kezdte tovább színi, anélkül, hogy váratlan rosszulléte miatt csak legkisebb felvilágosítást is adott volna.

En különösen unszoltam, hogy mondja meg, mit érez, mi haza lett egyszerre? Apám egy darabig némán nézett rám és azután hirtelen hozzám fordulva mondá: Mit fagatsz, hiszen te is beteg vagy. Észrevehetőleg rándultam hátra székeimen.

— Nos ugy-e, hogy igazat mondtam? — Hát mit titkolódsz? Beszélj, mi bajod?

— Nekem, apám?

— Igen, neked; látom a szemedből, sápadt arcodról, hogy bánt valami, hogy bajod van, még pedig nem is kicsi.

— Nincs semmi bajom apám, mondám, s kezem önkénytelenül szoritám a mellemre, hol a gyilkos levelet rejtetem.

— Gyermekek, te nem mondasz igazat. — Hát miért szoritod a kezéd a melledre? — Neked fáj valamid, csak nem a szived félted, melyet már odaigértél? — No, lásd leányom, te nem akarod megmondani, hogy mi lett?

— De apám. . . .

— Igen, igen, biztos vagyok benne, hogy rejtetesz az valamit.

En azt hittem, hogy apám a levélre céloz, melyet keblembe hordtam, s így tud mindent. Tovább nem akartam ellenállni, kivettem keblemből a levelet és odaadtam apámnak.

Apám meglepetéssel nézett rám, mi egészen bizonyossá tett arról, hogy ő semmit sem tud a levélről s most már bántam, hogy odaadtam.

— Ki írta ezt? — kérde apám, mielőtt a levelet fölbontotta volna. — Ó?

— A báró? — kérdém.

— Igen.

— Nem.

Erre apám könnyebbült lélekkel vette föl a levelet, szétbontá és olvasta. — Kétszer is elolvasta, s azután megcsóválta fejét. — Az vagy angyal, vagy ördög, ki ezt a levelet írta, — mondá apám. — Ki írta? Szólj!

— Nem tudom.

Apám odanyújtá a levelet anyámnak.

— Tudod-e leányom, hogy ha igaz, ami e levélben írva van, akkor kezéd soha nem lesz a báróé. — Soha!

Apám elébb halott halvány arca kezdett kiderülni, mi előttem megmagyarázhatatlan volt.

Anyám elolvasta a levelet és azt mondá, hogy ilyen időben elszórták az ördögöket eresztetni a láncról. — Kire gyanakszol? — kérde hozzám fordulva anyám.

— Berki Jolánra.

— No, majd próbára tesszük.

— Nem kell, — mondá apám közbevégyva. — Értésitem a bárót, hogy ne jöjjön hozzánk többet.

— S miért? — kérde anyám.

— Miért? — szólt apám s hosszú gondolkodás után azt mondá, mert leányunknak elébb ki kell térni a hitéből, s csak ugy mehet Barkóczyhoz.

— Hát kitér, — mondá anyám.

— Nem, nem, soha!

Most már értettem, hogy apám mért lett halálsápadt, mikor az imént a bécsi intézetről beszélt, melyből én azt irtam neki, hogy kitérek a hitemből. — No hiszen, — szólt anyám, — nevetséges, hát azzal csak tisztában voltál kezdettől fogva, hogy ha leányunk a báróhoz megy, ki kell térnie?

— Olyan vagyok, mint egy kába, mondá apám. Isten legyen a tanum, hogy erre csak az imént gondoltam legelőször. De hát bármiként lenne is, egy ilyen embernek, mint amilyen e levélben írva van, csak nem adom leányom.

(Folyt. köv.)

mint a kormánybiztos, a miniszterrel szemben tartoznak felelősséggel a legkisebb szabálytalanságért is. — Az érdekeltég pénze tehát az első fillértől kezdve az utolsóig, külön a pénzkezelésre kiküldött állami közegek kezén fordult meg. — A számadást tehát ezek az állami hivatalnokok és nem a kormánybiztos csinálták, s a kormánybiztos ezeket az urakat egy percig sem gátolta abban, hogy számadásaikat be ne fejezzék akkorra, mikor a kormánybiztos befejezte működését. Bár azt a „Szentés és Vidéké“-nek, mely a múlt évben a legdurvább alakban kelt védelmére lapunkkal szemben azoknak a 16 éves ominosus csongrádi számadásoknak, annyit tudnia kell, hogy egy 10 millióról szóló, 5 évi számadásnak lebonyolítása mégis csak kíván bizonyos időt. — Ezek a számadások egyébiránt már készen vannak és az állami számvétség elbírálása alatt állanak.

És bármit irkáljon és beszéljen is bárki, annyit egész határozottsággal merünk állítani, hogy Magyarországon még egyetlen kormánybiztos sem fejezte be nagy működését és számadását rövidebb idő alatt, mint Horváth Gyula. — Mi elhisszük azt, hogy most, midőn a töltésépítések terhét viselni kell, sok érdekeltégi tag előtt tetszetős dolog Horváth Gyula működését ócsárolgatni, s ha ezt teszik ott, hol azon véleményben vannak, hogy Horváth Gyula Szentés érdekéből őket mellőzte, érdekeiket háttérbe szorította, azt, bár elfogultságnak; de természetesen tarjuk; Szentésre nézve azonban szégyen Horváth Gyula nevét tiszteletlenül. téríteni Mert Horváth Gyula 5—6 évi szereplésével többet tett Szentésért, mint mi dicsérői és ócsárlói összesen tettünk és jövőben tenni bírunk!

Midőn Caezár, ki Rómát nagygyá tette, meggyilkolták, legjobban fáj neki az a seb, melyet fogadott fiának, Brutusnak tőre ejtett rajta; mert midőn látta Brutus karját a fénylő gyilkokkal felemelkedni, Caezár eltakarta szemét és így kiáltott fel: *Te is fiam Brutus?* — Ezzel azt akarta mondani, hogy: hát még neked is van kifogásod ellenem?!

Horváth Gyula is ezt mondhatná Szentésnek, ha a „Szentés és Vidéké“ a szentesi közvéleményt tolmácsolná; de ez a lap messze áll attól, hogy a szentesi nép nevében beszélhessen!

— **A hód-mező-vásárhelyi gazdasági egyesület** a létenyészés előmozdítása céljából, a nagymélt. m. kir. földmívelés-, ipar- és keresk. ministerium segélyezése s a város támogatása mellett 1887. évi szeptember 18-án, vasárnap a. u. 2¹/₂ órakor (kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap, azaz szeptember 25-én) a szigetben lóversenyt rendez.

Díjak a következők: I. futam. Állami díj. Futat minden csongrádmegyei származású, 6 évnél nem idősebb ló. — Tét, mint bánatpénz 5, azaz: öt forint, mely összeg a verseny előtt 48 órával, azaz szept. hó 16-ának déli 12 órájáig Kiss Gyula (gyógy-szerész) elnöknel leteendő. — 1-ső díj 300 frank aranyban, 2-ik díj 100 frank. E futam csak azon esetben tartatik meg, ha legalább 4 ló jelentetik.

II. futam. Városi díj. Futat minden, H.-M.-Vásárhelyen nevelt ló. — 1-ső díj 120 frank, 2-ik díj 60 frank aranyban.

III. futam. Egyleti díj. — Futat minden, a versenyt rendező gazdasági egyesület tagjának 3 éves csikaja. Első díj 120 frank, 2-ik díj 60 frank aranyban.

IV. futam. Vigaszverseny. — Futat minden, az előbbi versenyekben részt vett, de díjat nem nyert ló. Első ló nyeri a betétek összegét, mely azonban 30 frtnál több nem lehet.

A különböző futamokban első díjat nyert lovak a későbbiekben nem versenyezhetnek.

A díjak a verseny bevégezte után a helyszínen osztatnak ki.

A pálya 2600 méter, a III-ik futamban azonban csak 1300 méter leendő. — A futás jobb kan-

társzárta, nyereg nélkül történik. — Pályázó lovak a futamokban sorshuzás utján osztatnak be, valamint helyük is minden futamnál sorshuzás által jelöltetik ki. — Az I. II. és III. futamokban a 2-ik díj csak akkor adatik ki, ha az 1. és 2-ik beérkező lovak között a távolság 20 méternél nem nagyobb. A ki nem adott díj a lóverseny-alaphoz esatoltatik.

Nevezések Kiss Gyula lóverseny rendező bizottsági elnöknel szeptember 16-ának déli 12 órájáig tehetők.

A verseny napján az egyleti helyiségben délelőtt 10—12 óráig, az e célra kinevezett bizottság előtt, igazolása kívántatik a fenti kívánalmaknak és annak, hogy a versenyre bejelentett ló a futató tulajdonosé, valamint községi bizonyítvány és löveléi kívántatik.

— **Vasutügy.** Lapunk múlt számában röviden jeleztük, hogy a közmunka és közlekedési miniszter a végrehajtó bizottság fölterjesztésére megtagadta azon kérelmet, hogy a szentes—kunszentmártoni vasuton, illetve most már a tenyő—kunszentmártoni vonalon is, naponta kétszeri vonatjáratot tartson. — A miniszter ezen rendeletében arról értesíti a várost, hogy miután az itt remélhető forgalomnak bőven megfelel a napi egyszeri járatás is, emélfogva ezuttal csak egyszeri járatást ad; de ha a forgalom nagyobbodása igazolja a kétszeri járatás szükségét, akkor ezt azonnal elrendeli. — A miniszter ezen intézkedése rendkívüli lehangoltságot idézett elő ugy a végrehajtó bizottságban, mint az egész városban. — S nem minden ok nélkül; mert egyszeri vasuti közlekedés Szentés forgalmi érdekének éppen nem felel meg, s ha ez így marad, akkor a gyors személyi közlekedésnél még jövőre is a félegyházi vasutra volnánk utalva.

A végrehajtó bizottság azonnal Bpestre küldte *Sarkadi Nagy* Mihály polgármestert és *Sima* Ferenc végrehajtó bizottsági tagot, hogy *Baross* miniszternél a kétszeri járatás érdekében személyesen kérelmezzenek.

A kiküldöttek följejtették a miniszter előtt, hogy ha azt akarjuk, hogy ne csak Szentés: de Szegvár, Mindszent, mint különösen Mágocs és Derekegyháza forgalma is eltereltesék az eddig használt orosházi, félegyházi és vásárhelyi vasutvonalaktól, akkor biztosítanunk kell gyors és előnyös vasutjáratást, illetve szállítást, mi azzal, ha a vasut naponta csak egyszer közlekedik, semmi szín alatt el nem érhető, sőt egyszeri járatás magát a nagy szentesi forgalmat sem elégti ki. A kiküldöttek érvelésének sikerült a minisztert előbbi rendelete visszavonására bírni, s így kieszközölni azt, hogy vasutunkon a megnyitástól kezdve naponta kétszer megy a vonat ki és kétszer jön be.

A menetrend a következőleg állapított meg:

Egyik vonat indul Pestről 9 óra 30 perckor és éjfélkor ér Szolnokra. Itt várni kell reggel négy óráig és akkor indul a vonat s ér Szentésre d. e. 9¹/₂ órakor.

A másik vonat indul Pestről reggel 7 óra 55 perckor, Szolnokon van fél 11 órakor és innen indul féltizenkét órakor és érkezik Szentésre d. u. 4¹/₂ órakor.

Szentésről indul az első vonat reggel 5¹/₂ órakor, érkezik Szolnokra 10 órakor, innen indul 12 órakor és Pesten van 1 óra 55 perckor.

A második vonat indul Szentésről d. e. 10 órakor, érkezik Szolnokra 3¹/₂ órakor, innen indul 4¹/₂ órakor és Pestre ér este 7¹/₂ órakor. Ennél a menetrendnél csak az a hátrányos, hogy a Pestről este 9¹/₂ órakor kiinduló és éjfélkor Szolnokra érő vonatnál reggel 4¹/₂ óráig kell várni. Ma azonban, a jelenlegi általános menetrend mellett, kedvezőbb beosztást nem lehet tenni; de meg van ígérve, hogy a tavasszal az aradi vasut me-

netrendjének szabályozásával oly beosztást tesznek, mely mellett a szentesi közlekedési érdekekre is kiváló gondnal lesznek.

Meg lett állapítva a vasut szállítási díj-szabályzata is. — E szerint Szentéstől Kunszentmártonig fizetni kell az első osztályon 1 frt 20 krt; második osztályon 70 krt; harmadosztályon 50 krt.

A szállítványok tarifáját jövőre ismer-tjük.

Világfolyása.

A magyarországi hadgyakorlatok, melyeken a király is jelen lesz, f. hó 4-én vették kezdetüket. Magyarország tehát ismét itthon látja királyát, s ezt az itthon szó fogalmát mutatja az a bensőségteljes fogadtatás, melyben mindenütt részesíti, ahol — bár rövid tartózkodásra — megjelen. Nyitra, Terebes, Csáktornya, Déva, Kolozsvár versenyeznek a fogadtatás melegeiben. S az, hogy a király útja épen a hadgyakorlatok alkalmából történik, csak fokozza a lelkesedés érzetét, mely a nemzetet királyához fűzi. A nélkül, hogy messzemenő következtetésekbe és feltevésekbe kellene bocsátkozni, könnyű és ösztönszerű az a belátás, hogy a jövő nagy alakulásainak kinduló pontja és eszköze a hadsereg. Ennek a hadseregnek a képessége, harcra-termettsége, amelyért a nemzet annyi áldozatot hozott, annyi erőt bocsájtott rendelkezésre, ennek a hadseregnek a színvonala és megbízhatósága az, amelynek kipróbálását várjuk a hadgyakorlatoktól a jövő minden eshetőségével szemben.

De nemcsak a hadsereg az, mi összekötő kapocsul szolgál ez alkalommal a nemzet és király között. Az érintkezés még bensőbb, még közvetlenebb. Küldöttségek járulnak mindenütt a trón színe elé. A király, mint valaha hajdan, személyesen járja be az országot, hogy törvényt tegyen, igazságot szolgáltasson kűnn a szabad ég, a nyílt természet fenséges boltozata alatt. S fontossággal s bölcsességgel tett mondasok hangzanak el ajkairól, melyek megvilágítják a nap kérdéseit úgy, amint azokat a trón magasából tekintik. Egyszerű földmivesek, napbarnított arcu fiai a természetnek, adják elő keresetlen szavakban oha-jaikat és panaszait, nehézségeiket az előtt, akitől orvoslást, vigasztalást, tanácsot várnak. Nem csoda, ha közérdeklődés kíséri Magyarország fiainak összevont seregét, amint Nyit-rától Déváiig harci rendben állva, fejtik ki moz-dulataikat s játszanak „békében fényes harci játkot.“ Maga ez a két név: Nyitra és Déva, egy egész program az idén. Amott a tót-ság, itt az oláhság széthuzó zöme, melyek közepette a magyar király magyar nyelven szó-lal meg, hogy példát adjon a hazaszeretet-ben s az alkotmány hű és csonkítatlan meg-örzésében. Hisszük, hogy a királyi példa nem fog követés nélkül maradni azok részéről, akiket illet kivenni belőle a következtetésekét.

A király e hó 4-én érkezett Nyitrára, ahol oly nagy néptömeg fogadta, milyent még Nyitra sem látott soha.

A császár és király legfőbb vezénylete alatt megindult hadgyakorlatoknak a „P. N.“ a szokottnál fontosabb jelentőséget tulajdonít s arról a következőket írja: „A király meg-kezdte szemleutját Magyarországon, katonái-nak harcképessége és gyakorlottsága felett. Az egész hónapot ezzel fogja tölteni s szemle-utját Erdélyben fejezendi be. — Az alkot-mányos korszakban ez az első nagyobb er-délyi hadgyakorlat, mely csapatok összepon-tosításával jár, s melynél az uralkodó is sze-mélyesen jelen van. Természetes, hogy Er-délynek összes lakossága megragadja az al-kalmat, hogy a király üdvözlétében necsak udvariassági, hanem politikai érzelmeknek is kifejezést adjon. S a lelkesedés örömjaja fog

végigvonulni egész Magyarországon és Erdélyen, amerre csak a király megy. Egész Magyarország érzi, hogy az idei hadgyakorlatoknak nagyobb jelentőségük van, mint egyébkor. Mert igaz, hogy hadgyakorlatok Ausztriában is, Magyarországon is minden évben tartatnak; de midőn oly nagy számban tartatnak, mint az idén, midőn az államnak több milliójába kerülnek ezek a hadgyakorlatok, s mikor maga a miniszterelnök is abbahagyja osztendei kuráját, hogy a király oldala mellett a gyakorlatokon jelen legyen, akkor lehetetlen ezekben észre nem venni azt, hogy ez több, mint hadgyakorlat, ez már hadiké-szülődés.

A bulgár-válságot illetőleg a legújabb hír az, hogy Német-, Orosz-, Francia- és Törökország között a bonyodalom megoldására nézve teljes megegyezés jött létre s most közvetlenül és Berlinen át folynak a tárgyalások, hogy Ausztria-Magyarországot is rábíriák a nagyhatalmak e többségéhez való csatlakozásra. E szerint a porta mindenekelőtt felszólítaná Ferdinánd fejedelmet, hogy addig, míg megválasztatásához valamenyi hatalom beleegyezését adja, hagyja el az országot, mit ha a fejedelem vonakodna teljesíteni, akkor Artin effendi Sofiába menne, hogy Ernroth tábornokkal egyetértőleg kényszerítse a fejedelmet Bulgária elhagyására, s esetleg orosz okkupációval fenyegetőzzék. Az utóbbi eshetőség azonban csak akkor valószínű, ha nem sikerül Ausztria-Magyarországot a nagyhatalmak többségéhez való csatlakozásra bírni. A portán azt hiszik, hogy a fejedelem elfogadja az ajánlatot s fejedelmi regenssé Stambulot fogja kinevezni.

Egy budapesti lap szerint különben híre jár, hogy a fejedelem legközelebb Magyarországra jó, miután Bulgáriában az előre megállapított 6 hetet eltöltötte, az esküt letette s az új kormányt megalakította.

Valahányszor az európai helyzet nehézségei bonyolódnak, mindannyiszor fölmerülnek a császártalálkozási hírek. Ezuttal azonban csak Vilmos német császár és Sándor orosz cár közötti találkozásról van szó, mely Stettinben e hó 10-én menne végbe. Berlini politikai körök óriási fontosságot tulajdonítanak e császártalálkozásnak, mint amely a Német- és Oroszország közti feszültségnek megoldásául tekinthető. E találkozási hírekben csak az a különös, hogy Pétervárott mit sem akarnak arról tudni s az egész hirt kétségbe vonják, a cár azon nézetét osztva, hogy az eddigi orosz-német barátságából csupán Németországnak volt haszna.

Sándor orosz cár személye különben az utóbbi időben sok relytélyes találgatásokra adott alkalmat. Valami merényletről beszéltek, melyet állítólag a cár ellen saját kertjében egy tisztje követett volna el, aki megsebesítette. Kopenhágából, hol a cár jelenleg időzik, jelentik, hogy a cár balvállában rheumatizmusban szenved s karját felkötve hordja. Ezt a dolgot természetesen mindenki összeköttetésbe hozza azzal a merénylettel, mikor csakugyan úgy mondták, hogy a lövés a cár kabátujját surolta.

Helyi és vegyes hírek.

— **Fényes esküvő** lesz ma d. u. 5 órakor a szentesi ref. templomba. Ma fogja ugyanis oltárhoz vezetni dr. *Mátffy* Ferenc jeles fiatal ügyvédünk *Nagy* Ilonka kisasszonyt, városunk egyik legkedvesebb, s legszebb leányát. Áldást, szerencsét kívánunk e szép frigyhez!

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik felejthetlen nagyanyjuk, illetve szépanyjuk: özv. *Izso* Józsefné született *Sülley* Ágnes asszonynak élte 80-ik évében, f. hó 7-én este 10 órakor, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 9-én délután 5 órakor fogtak a rom kath. egyház szertartásai szerint a

helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni, az engesztelő szent miseáldozat pedig f. hó 10-én reggel 9 órakor fog a mindenhatóknak bemutatni. Szentes, 1887. szeptember hó 8-án. Béke poraira! — *Burg Szilárd*a, férjével: *Hunyadi* Lajossal, gyermekeik: *Izabella*, férjével: *Schindler* Richárdal, — *László*, *Kálmán*, *Lajos*, *István*, *Géza*, *Margit*. — *Burg* *Ferencz*, nejevel: *Neugebauer* Saroltával és *Dezso*, *Ferenc* gyermekeikkel. *Burg* *Dénes*, nejevel: *Jurenák* *Idával* és *Ilona*, *Jenő* gyermekeikkel. *Burg* *Ete*. *Kocsis* *Ágnes*, férjével: *Kas* *Józseffel*, *Kocsis* *Terez*, *Kocsis* *Kornélia*.

— **A vasút megnyitása** f. hó 19-én lesz. Reggel 8 órakor fog a vonat Szolnokról Kun-Szent-Mártonba érkezni, hol a vasút ünnepélyes megnyitására részt vevő kormányképviselőket és vendégeket a vasutügyi végrehajtó bizottság nevében s az egész bizottság élén *Kiss* *Zsigmond*, végrehajtó bizottsági tag fogadja. — Mielőtt innen a pályaháztól a vonat kiindulna, a vendégek reggelivel láttatnak el; azután indul a vonat Szentes felé, hol az állomáson *Sarkadi-Nagy* *Mihály* polgármester fogadja a vendégeket, a városi tanács és képviselőtestület élén. — Innen a vendégek szállásukra mennek. — Délután 2 órakor *Rambovszky* termében banquet lesz, este pedig bál. Az ünnepélyes megnyitásra, a végrehajtó bizottság rendelete folytán, *Sarkadi* pmtr. és *Burján* *Lajos* városi ügyész küldöttségileg fogják meghívni *Baross* *Gábor* közlekedési ministert, *Benicky* *Ferenc* és *Lukács* *Béla* államtitkárokat. — Meg lesznek hívva *Horváth* *Gyula* kormánybiztos és *Törs* *Kálmán* városunk országos képviselője, a szomszéd törvényhatóságok, városok és községek, a vasút igazgatóság főbb tisztviselői, és a tenyő-kunszentmártoni vasutársulat igazgatósága. *Horváth* *Gyula* és *Törs* *Kálmán* megígérték, hogy lejönnek. Ők kezdettől fogva együtt küzdöttek velünk a vasutért, s így örömmünkben való részvételük méltó és igaz lesz!

— **A negyedik gyógyszerár** ügye kezd érdekessé válni. Mint már említettünk, a ministerium, tekintettel arra, hogy *Dózsa* *Béla* főlebesében azt monja, hogy a negyedik gyógyszerár felállítására veszélyezteteli a fennálló gyógyszerárak existenciáját, annél fogva, mielőtt ez ügyben döntene, bekívánta *Dósa* *Béla* gyógyszerárának forgalmi kimutatását. — Ezen kimutatás szerint 5 év alatt átlag 121 frt volt a gyógyszerár évi tiszta jövedelme. A kimutatásban az az érdekes, hogy p. o. az egyes évek bevételére és kiadására egy van kitéve, hogy ebben az évben volt 7656 frt bevétel, 7456 frt kiadás, maradt tiszta jövedelem 200 frt. A ministerium, kétségtelen, hogy ily számadás mellett belátja a negyedik gyógyszerár szükségét.

— **Vasutunkon.** Mint arról külön cikkben részletesen megemlékezünk, naponta kétszeri közlekedés lesz. — A viteldij Kun-Szent-Mártonig egyegy személy után következő: az első osztályon 1 frt 20 kr., II. osztályon 70 kr., III. osztályon 50 kr. — Pestig a második osztályon 6 frtba kerül az utazás.

— **Aradi Gerő** színtársulata, két hónapi itt időzés után, f. hó 9-én hagyta el városunkat. Az utolsó előadás esütörtökön volt, mely alkalommal *Strauss* dallamos zenéjű operettje: „Égy éj Velenében” adatott itt másodszer — telt ház előtt. — A társulat új állomáshelyre Hmvasárhely, hol e hó 26-ig marad.

— **Tüzesetek.** A lefolyt heten ismét két ízben volt tűz városunkban, s hogy a nagy szélben, mely mindkét tüzeset alkalmával dühüggött, Eperjes sorsára nem jutottunk, az polgártársaink éberségének és gyors segélyének köszönhető. Az első tüzeset múlt vasárnap délután *Cibula* *János* I. tizedbeli házában ütött ki, elhamvasztva egy nádtetejű épületet; innen a tűz átesapott *Sarkadi* *Nagy* *István* (Bartha-féle) udvarára, hol egy melléképület, *Varga* *Péter* kárára pedig egy istállót hamvasztott el. A szikrát és parazst a szél messze vitte, s így történt, hogy *Szűcs* *Dániel* sóház melletti nádtetejű háza is kigyuladt, ezt azonban idejekorán észrevették s a tüzet sikerült eloltani. — A második tüzeset hétfőn délelőtt *Bálint* *József* III. tizedbeli házában ütött ki, elhamvasztva egy 14 öles laképületet. Ezen épületben istálló is volt, melyben a jószágok mind bennétek volna, ha a tulajdonos neje a lángok közül, élete veszélyeztetésével, ki nem menti azokat.

— **A városi fürdőház** bérlője tudomására hozza a fürdeni ohajtó közönségnek, miszerint *gőzfürdőt* hetenként kétszer, kedden és pénteken ad, és pedig: d. e. fél 6 órától 12-ig férfiak, délután 2-től 6 óráig nők részére. Kád-, szikszós- és hidegfürdő naponként a közönség rendelkezésére áll s azt a nap bármely órájában igénybe lehet venni.

— **A kendertermelésre** vállalkozni kívánó s eziránt érdeklődő birtokosok felhivatnak, hogy a termés feltételei és módozatainak bővebb megismerése s a termelési nyilatkozat kiállítására végezt f. évi sep. 11-én délelőtt 10 órakor a város közgyűlési termében (magtár épület) jelenjenek meg. Szentes, 1887. sept. 9. Nagy Imre, tanácsnok.

— **Egy fiatal,** egészséges nő ajánlkozik házkonvivili szoptatós dajkanak. Bővebb értesítést ad lapunk kiadóhivatala.

— **RENDORI HIREK. Kutba fult.** *Biri* *István*, *Sarkadi* *Nagy* *Mihály* gulyása, f. hó 5-én vízhozás közben a kutba esett, s mielőtt segélyére siethettek volna, megfult. Orvosrendőri boncolás végett kórházba szállítottott. — **A cséplőgép áldozata.** *Molnár* *Juliannát*, *Molnár* *Balint* utász leányát, gazdája: *Csucs* *Antal* a házi dolgok teljesítésén kívül a cséplésnél is alkalmazta. Munkaközben a dob a fiatal leány jobb lábát térdén felül elszakította, minek következtében 10 pernyi borzasztó szenvedés után meghalt. Az összezuromt lábrészeket a lörek közül szedték össze. Orvosrendőri boncolása f. hó 9-én eszközöltetett.

— **Botrány a csillagok között.** — A csillagos ég ebben a hónapban pikáns családi botrány színhelye lesz. — *Jupiter* ur nevelt leánya *Venus* asszony özvegy menyecske létere utána a magános életet s vágyódott egy kis regény után. — *Venus* asszony nincs ugyan már első virágjában, de — pártatlan csillagászok állítása szerint — mindig igen jó karban levő szépség arra, hogy regényeket rogtán özhessen. — Akadt is vállalkozó, a ki segítségével van a regényírásban. *Mars* hadtestparancsnok, a kit hosszas szolgálati ideje már tabornoki rangra jutattott, magas méltóságáról szeret időnként megfeltekedezni és mint a csillagászati rosz nyelvek állítják, komolyabb viszonyt folytat már regibb idő óta a regényre vágyódó özvegy menyecskével. Végre már *Jupiter* uraak is a füléhez jutott ez a dolog s megakadályozta a szerelmesek — találkozását. De indiszkrét táveszővek a tanui, hogy a csillagok között is ismeretes a tiltott gyümölcs eddessége. *Mars* tábornok ur legújában már este 6 óra 15 perczkor lenyugszik, csak azért, hogy megelégedezve ragyaráról, még hajnalhasadta előtt reggeli 2 órakor felkeltesse magát privátdinerje által. A dereshaju szerelmes ilyenkor hadnagyai könnyedséggel siet ki az utcára, hogy megláthassa a szép özvegyet, ki ilyenkor szabad, mert a szigorú börtönőr, *Jupiter*, már este 10 óra 15 perczkor lefekszik s ágyulövés sem ébresztene fel másnap 11 óra 15 perczig. — *Venus* asszony megelőzi, fölkel már reggel 9 órakor s mind csillagászaink piruiva állítják, a tábornok mindig ott lesi az ablak alatt, hogy a szép asszony mikor végzi toilletjét. — Mikor azután 11 óra elmúlt s *Jupiter* kezd ébredezni, akkor elválnak egymástól a szerelmesek. — *Venus* asszonynak migréje van egész nap s 9 óra 15 perczkor visszavonul hálószobájába. A legmulatságosabb a dologban az, hogy az öreg *Szaturusz*, a helybeli rendőrség szigorú erkölcséről ismert főnöke, ki minden reggel 3 óra 30 perczkor kél, kénytelen tanuja lenni a szerelmesek találkozásának, mert egy tábornokot nem oly könnyű felelősségre vonni, még akkor sem, ha — mint *Jupiter* ur — általában át jár szerelem után. A legkellemetlenebb dolog azonban mégis *Nap* bátyánkra vár, ki épen abban a hónapban, mikor ilyen skandalumok folynak a planéták között, fogatkozást szenvedve, kénytelen a szende *Szűz* jegyébe lépni.

— **A l k u.** Fuváros gazda. Mit fizetek, ha megborotválnak? Borbély. Tíz krajczárt. Fuváros. Tudja mit az úr, ügyis úresen hajtok haza, hát a borotválás fejében elviszem Monorra. Borbély. Mit csinálók én monoron? Fuváros. Hát én mit csinálók avval a szakálammal, a mit leborotvál?

— **Kender készítő gyár** Szegeden. Hosszú idő óta folytak már a tárgyalások egy vállalkozó csoport, s a kender tetmelők közt Szegeden — míg végre a vállalkozók szerződést kötöttek az algyő-mindszenti uradalommal 400 kath. hold uradalmi kendertermelésre. Miután azonban a felállítandó gyárnak, hogy működését megkezdhesse, legalább is 1500 kat. hold kender termelésre van szüksége a vállalkozók hajlandóknak nyilatkoztak a jelentkező mezőgazdákkal további szerződéseket kötni. Nagyon valószínű tehát, hogy a szegedi kenderkészítőgyár a jövő évben már megkezdheti működését.

— **A szőlő birtokosok figyelmébe.** Temesvárról írják a következő sorokat: Tapasztalatilag a fillokszerás szőlő között elvetett, ott kifejlődött és elszáradt kendernek canabis eső és hó általi kilugoztatásával a fillokszerá kivész és a szőlő rövid idő múlva ismét megjavul. Ennek oka nem lehet más, mint az hogy az eső és hó befolyásával képződött kenderszárflug, a mint az a kenderáztatásban minden élő lényt kiöl, ép úgy a szőlő gyökerehez érve, az azon elősködő bármilyen rovar, így a fillokszerát is kipusztítja; e mellett a szőlő fejlődésének nem árt, úgy látszik a fillokszerá kipusztításán kívül is előnyére van. Nézetem szerint az elzárt kenderáztatókból nyerhető lüg] igen czélszerűen alkalmazható öntözéskép; a szőlő között vetett vagy máshonnan nyort kender pedig összetörve és aprítva trágyázás módjára alkalmazható. Ez utóbbi eljárás a lugozási procedura hosszabb tartalmánál fogva czélszerűbbnek mutatkozik. Igen természetes, hogy

mindkét ligozási mód együttesen alkalmazva, biztosabb és gyorsabb hatású. Ezen évben szűret után a kender tilolásból nyert hulladékkal és törekekkel is tesztek próbát s úgy hiszem, hogy a jövő tavasz ebbeli reményem alaposágát is beigazolanda.

Veszprém veszedelme. Alig eayhült még a fájdalmas benyomás, melyet minden magyar keblében három nagy magyar város: Eperjes, Nagy-Károly, Torozskó pusztulása keltett, s ma már a tűzdelésnek az ideán oly szokatlanul gazdag krónikájához a Duna túl egyik legvirágzóbb és legmagyarabb városa, Veszprém nevére is hozzá kell csatlakozni. A f. hó 4-ikén délután kiütött tűz Veszprém-ben több, mint kétszáz házat elpusztított. A tűz d. u. 2 óra után a temető mellett fekvő részben, egy Garosch Flóra nevű földművesné házában keletkezett s estig kétszáz ház égett le, több emberélet esett áldozatul s a tűz még mindig terjedőben volt. A tűz okozói — mint írják — ezuttal is felügyelet nélkül hagyott apró gyermekek, a kik a tüzhelyen maradt parázsokkal, mások szerint gyújtóval játszottak. A tűz beán a konyhában támadt, és csak akkor vették észre, mikor már belekapott a tetőbe is; a gyerek, mikor látták, milyen bajt csináltak, elbujtak a kertben a helyett, hogy segítségül hívták volna a szomszédokat.

A legjobb asszony. — Igaz-e, a mit Schiller mond, hogy a legjobb asszony az, a kiről senki sem beszél? — Nézetem szerint az a legjobb asszony, a ki senkiről sem beszél.

A dinnye mint gyógyszer. Egy országos dinnyetermelő a következőket írja a dinnyéről: „A délszaki tájak e kedvezés és eredeti hazájában nem is épen kényes gyermeke, meghonosultával nemcsak mint tápszer áll szolgálatunkra, de mint gyógyszer is — főleg a gyomorbetegségeket sikeresen gyógyítja. Így a dinnyetermelés nemcsak közgazdasági szempontból, de az emberiségre nézve, mint tápszer és gyógyerejű termék is fontos, mivel a mellett, hogy olcsó és kellemes, nem ront, az idegrendszerre kártékony nem hat. Hogy a dinnye gyógyimód még nem igen ismeretes, abban leli magyarázatát, hogy még nemrégiben, a dinnye, főleg a sárga, egészen teljesen gyümölcsnek, hidegjelés előidőzének tartották, — holott ma nap tudjuk azt, hogy a szakavatottan megválasztott és termelt cukordinnye a legkedveltebb gyümölcsök egyike, mely a legválasztékosabb nyeresz igényeit is túlhaladja. Ellenben avatatlan, avagy gondatlan eljárás mellett termelve, marad a mi volt: a köznép csemegéje, a jobb osztályoknak csak szokásból tűrt, de nem kedvelt gyümölcs. A dinnye gyógyászati hatását annak köszönheti, hogy 100 rész medvében 80-85 rész vizet és 15-18 rész nyálka- és szőlőcukrot, 1 és fél rész fehérnyve anyagot, háromnegyedrész gumit és kevés almasavat foglal. A víztartalom tehát az mi a dinnyével orvoslásban a főhatályt képezi. Azonkívül, hogy a dinnye vértisztító és gyengén oszlató tulajdonsággal bír, a cukor tojásfehérje, gummi és almasavany tartalmával előmozdítja az emésztést is. — A dinnye által főleg azon betegségeket lehetne gyógyítani, melyek emésztési zavarokból származnak, azon gyeagéd fűszeres, csordulásig bőveví váltajokat használva, melyek az annászok és turkesztánok családjában feltalálhatók. Ezen kintű dinnyefajok használatát a mellett az orvoslás ideje alatt a beég könnyű bustáplálékkal, gyök és gumós növényekkel éljen. Minél trisebb, nem túl állott a dinnye, annál erősebb a hatása, a gyógykezelés pedig 6-8, sőt kedvező évben 10 hetre is terjedhet. Mintán a dinnye kissé lehűlten nyujt élvezetet, sokaknál megcsik az, hogy a hűtött dinnye és hideg leve — főleg bővebben élvezve — könnyen meghűti a gyomrot és aztán a szervek tágulását idézi elő. E kártékonynak látszó hatást jó vörös borral ellensúlyozhatjuk, mert a vörös bor szeszével a meghűlést akadályozza, csersavának összehúzó hatásával pedig a szervek tágulását paralizálja. A honnan önként következik, hogy a ki a dinnyét óhajtja gyógyszerül használni, az a szükséghez képest vörös borral öntse le.

Amerikai asan. Egy chicagói hírlapban a következő hirdetés jelent meg: „Jenny feleségem egy héttel ezelőtt eltévedt, vagy megazóktették. A ki őt neken visszahozza, azt lelövöm.”

A „Segítség” emlékb. album aug. 20-ikára készült el s első példányai a szent-istvánnapi néptünnepen bocsáttattak forgalomba; a díszes mű nagy ívrét alakban jelent meg, összesen 44 oldalra terjedő tartalommal, melyet a színes képmény boríték 4 oldala 48 lapra egészít ki; a 3 frtos példányokhoz ezenkívül 4 oldalra terjedő zenemű-melléklet van csatolva. Az irodalmi közreműködők száma összesen 148-ra megy, a kik közül 45-en adtak verses és 103-an prózai dolgozatot. A rajzok száma több mint 80-ra terjed, 75 művésznakéja. Az albumot Rudolf trónörökös „Eperjes-Nagy-Károly-Torozskó” című közleménye nyitja meg, mely facsimilében van adva, egy lapon Stefánia főhercegnő rajzával, melyet a Roskovic Ignác által készített

szép keretrajzok vesznek körül. A következő lapon József főherceg buzdító szavait találjuk: „Néhány őszinte szó nagybirtokosainkhoz” — vezérezik a főoltás szervezése ügyében. Ezt követi Koburg Fülöp herceg két cikke: „Egy szerencsés — és egy szerencsétlen vadászati nap”, két érdekes leírás, két érdekes vadászatról, stb. stb. A „Segítség” emlékb. album négyféle kiadásban jelent meg, u. m.: egy forintos, három forintos, tíz forintos és száz forintos kiadásban, melyek már elseje — a legolcsóbb — az egy forintos is csinosan van kiállítva, s díszes borítékban 44 nagy oldalra terjedő s több mint 80 képpel illusztrált tartalmával árató képest annyit nyujt, hogy hasonló díszes illusztrált kiadás a külföldi nagy irodalmakban is csak két-három ekkora áron lehet megerezni. A drágább példányok fokozott díszesítéssel vannak kiállítva és külön művészi mellékletekkel ellátva. A „Segítség” emlékb. album első kiadásának egy és három forintos példányai a szent-istvánnapi néptünnepen, augusztus hó 20-án bocsáttattak forgalomba s ugyanakkor kezdetét vette a példányokhoz az előfizetők részére való szétküldés abban a sorrendben, melyben az előfizetők beérkeztek, a tömeges szétküldésre napok lesznek szükségeseek, mivel a gyűjtőívnek egy része még nem érkezett vissza; a szerkesztőség elhatározta, hogy az előfizetési határidőt szeptember 15-éig meghosszabbítja. A „Segítség” gyűjtő-ívei és előfizetési összegei a Franklia-Társulat kiadóhivatalához (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) szeptember hó 15-éig küldendők be. A t. megrendelők kéretnek, hogy a megrendelésben világosan tüntessék ki, melyik kiadást (az 1, 3, 10, 100 frtos) és hány példányban rendelik meg.

Az iskola szék. — Van-e itt iskolaszék? — kérdi a tanfelügyelő a tanítótól. — Van egy rozsaat háromlábú ott beán, de az a magamé, felelé az iskolamester.

ÉRTESETÉS.

Vas szerencsém az érdekelt szűlők tudomására hozni, miszerint a helybeli gymnasiumban a gyorsírás tanítását f. hó 10-én délután 2 órakor megkezdem

Szentes, 1887. szept. 9-én.

BÓNA JÓZSEF,
okl. gyorsíró.

Színes selyem faille française. surah, satin, merveilleux, atlasz, damast, rips és tafotta méterje 1 frt 35 krtól 7 frt 45 krig.

Ruhákban vagy végkben vámoentesen házhoz szállít HENNERBERG G. (es kir. név. szállító) ZÜRICH selyemgyári raktára. Minta postafordultával. Levelekre 10 kros bélyeg kell.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint felhalmozott **disz. norinbergi és rövidáru cikkeimnek** egy részét hatóságilag engedélyezett

végeladás útján

a legrövidebb idő alatt **még a gyári áron alul is** kiárusítom.

Tisztelettel

2-3 **Hoffmann Jakab.**

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonához tartozó sörház és 12³³⁶/₁₂₀₀ hold sörházi föld, f. évi október 1-től 1892. évi október 1-ig terjedő időre, f. évi szeptember 22-én délelőtt 10 órakor, a tanácsteremben nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Felhivatnak bérleni kívánók, hogy kellő bánatpénzzel ellátva, a jelzett helyen és időben jelenjenek meg.

Szentes, 1887. szeptember 9.

NAGY IMRE,
tanácsnok.

1-2

Mácsai Menyhátrnak

Nagy-Nyomáson, a Piponyahalom tövében, négy házföldje van tanyaépületekkel együtt eladó; értekezhetni lehet a helysinén 55. szám alatt.

Takács Péter örökösének

Nagy-Királyságon 50 hold földjük tanyaépületekkel együtt szabad kézből eladó; értekezhetni a helysinén, vagy II. t. 472. számú háznál, mely szintén szabad kézből eladó.

Gránicz Pálnak

Kis-Tökén három tanya földje van több évre haszonbérbe kiadó, esetleg örök áron eladó. Az első 45, a második 35, a harmadik 25 holdból áll. Ugyanannak III. t. 394. számú háza fele részben, vagy egészben is eladó; értekezhetni ugyanott.

Eladó

TEÉSEN 28 HOLD FÖLDBIRTOK, előnyös feltételek mellett, a tulajdonos szentesi és szentes-vidéki takarékpénztárak igazgatóságá által.

Hirdetmény.

Szentes város 1887. évi I. II. osztályú kerületi adó pótkivetési lajstroma f. hó 11-től 18-ig a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére kitétetik. Ezen idő alatt azt bárki megtekintheti s a téves kiadás ellen felszólalással élhet a következőképpen:

a) azon adózók, kik ezen adónemmel már tavaly is meg voltak róva, a lajstrom kitételének napját,

b) azon adózók, kik ezen adónemmel a kivetés évében első ízben rovattak meg, kiadvásuknak az adókönyvecskeben történt bejegyzését követő 15 nap alatt, írásbeli észrevételeiket a csongrád megyei kir. adófelügyelőnél megtehetik.

Egyben értésére adatik az adóközőségnek, hogy az adókövetés s előírás teljeseen befejeztetett. S felhivatnak mindazon adózók, kik már a múlt évben is meg voltak róva, hogy ezen hirdetmény közzétételétől számítva 8 nap alatt adókönyvecskeiket az illető adóügyi hivatalnál, kiegészítés végett annál inkább bemutassák, mivel muladékoságuk által 1-től 5 frtig terjedhető pénzbírságot vonnak magukra.

Városi adóhivatal.

Szentes, 1887. szept. 9.

TÓTH KÁLMÁN,
a. u. tanácsnok.

Gazdasági szerelvények eladása.

Fábiáni birtokom eladása következtében feleslegessé vált lábas jószágaimat s e gazdasági szerelvényeit, u. m. 10 drb. szekert, 10 drb. vasekét, 3 drb. vas boronát, egy cséplőgépet járgánnyal, 1 szóró és 1 sorbavető gépet stb., szóval összesen volt gazdasági eszközeimet f. évi szeptember hó 15-én csütörtökön reggel 9 órakor Szentesen, I. tized 243. számú saját házam udvarán szabad kézből eladom.

Dr. HARIS JÁNOS.

Szűlők figyelmébe!

Az iskolai év kezdetével bátor vagyok a mélyen tisztelt szűlők és gyámok tudomására hozni, miszerint

tanulókat kosztba

a legjutányosabban elvállalok s őket a legjobb bánásmódban részesíteni ígérem.

Ugyszintén leánygyermeküket mindenemű NOI KEZIMUNKÁBAN tanítok s kívánatra a német nyelvben oktatást is adok.

Lakásom kurcaparti-utca 166. szám alatt, özv. Hankiss Károlyné urnő házában van. Mély tisztelettel

Hankiss Erzsébet.

SCHLESINGER FERENCZ

a SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részv. társ. KERÜLETI KÉPVISELŐJE, mezőgazdasági gép- és eszközraktára és ügynöksége SZENTESEN,

főutca, Horváth-féle ház.

Ajánlja a n. é. gazdaközönségnek dusan fölszerelt **mezőgazdasági gép- és eszközraktárát**, hol is minden e szakmába vágó **gépek és eszközök**, egymint:

a hatvani ekeversenyen első helyen kitüntetett

Schlick-féle szab. „Triumph” sorvetőgépek, Schlick-féle szab. 25. sz. egyes. — Schlick-féle szab. mélyítő, — Schlick-féle szab. VI. sz. kettős és Schlick-féle szab. I. hármas ekék, eredeti Vidats egyes, kapáló és töltőgető ekék, kitűnő rosták, magválasztók, kukorica-morzsolók, csöves tengeri darálók (litte grant kisóriás) répavágók és zúzó, szecskavágók, boronák stb. eredeti gyári áron kaphatók.

Midőn még egyszer a n. é. gazdaközönség becses figyelmét gazdasági gépraktáromra kikérem, értesitem, hogy mindennemű gazdasági gépek nemcsak megtekinthetők, de azokat próbára ki is adom.

Legkedvezőbb fizetési feltételeket adom.

Kiváló tisztelettel:

SCHLESINGER FERENCZ.

1—6

Kölcsön ZSÁKOK a legjutányosab heti kölcsöndij mellett nálam kapható.

Hirdetmény.

Szentes város képviselőtestületének 78. 887. kgy. számú határozata folytán a város fuvarszükségleteinek teljesítésére a f. évi október hó 1-től 3 évig terjedő időre, 4—4 lóval s 1200 frt évi javadalmazás mellett, 3 előfogatos fog alkalmaztatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen előfogatosi állásra magukat alkalmaztatni óhajtnak, hogy eziránti kérvényüket, a kellő biztosíték kijelölésével, f. évi sept. 13 ig Nagy Imre tanácsnoknál adják be.

Szentes, 1887, sept. 1.

NAGY IMRE,
tanácsnok.

2—2

Földvári Nagy Istvánnak

Nagy-Téke szélben, közel a vasuti állomáshoz, 85 hold földje van eladandó; értekezni lehet I. t. 632. sz. alatt.

Musa Gergelynek

a Veker-Lapson egy részlet hereföldje, v. egy részlet kukoricaföldje van kedvező feltételek mellett örök áron eladó; értekezni lehet a nagynyomási 7. számú tanyán.

1426—887. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád város takaréktár mint végrehajtónak, Náfrádi Anna özv. Turi Kis Jánosné és Turi Kis János végrehajtást szenvedők elleni 300 frt tőkekövetelés és ennek minden járuléka iránti végrehajtási ügyében a csongrádi kir. bíróság területén levő, Csongrád város határában fekvő, a csongrádi 540 sz. tjkvben foglalt, Turi Kis János, Erzsébet, Mária, Zsófia valamint kiskorú Turi Kis Gergely nevével levő 919 rszámú o. é. 400 frtra becsült házra 10409. rszámú 406 nsz. öl terü. o. é. 20 frtra becsült mentett rét, — néhai ör. Turi Kis János örökhagyó és Náfrádi Anna nevével levő, 1959. rszámú 471 nsz. öl terü. o. é. 36 frtra becsült bökényre, a csongrádi 3207. sz. tjkvben Gyovai Apolló, Turi Kis János, Erzsébet, Mária, Zsófia és Gergely nevével levő 7122. rszámú 453 nsz. öl terü. o. é. 160 frtra becsült szőlőre, a csongrádi 3709. sz. tjkvben foglalt 10410. és 10471. rszámú 810 és 1122¹⁶⁰⁰ hold terü. 42 és 88 frtra becsült mentett retekre, a csongrádi 5532 sz. tjkvben foglalt Náfrádi Anna és gyermekei nevével

levő 7121. rszámú 453 nsz. öl terü. 160 frtra becsült öreg szőlőre, és a csongrádi 7104. sz. tjkvben foglalt (7125—7126) rszám 1212 nsz. öl terü. szőlőtől ifj. Turi Kis Jánost illető o. é. 28 frtra becsült ¹/₁₅ részre az árverést a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi november hó 18-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. bíróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₁₀₀-át, vagyis 40 frt, 2 frt, 3 frt 60 kr., 16 frt, 4 frt 20 kr., 8 frt 80 kr., 16 frt, 2 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1887. aug. hó 29-én.

A csongrádi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Sordován,
kir. aljőirő.

SIMA FERENC KÖNYVNYOMDÁJA SZENTESEN.

Elvállal minden a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és táncrendek (szines nyomás vagy aranyozással), étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok,

ÁRJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK,

táblás kimutatások, időszaki és folyóiratok, hirdapok, művek, diszes kivitelű szalagaranyozások,

IPAR ÉS KERESKEDELMI KÖRLEVELEK,

ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnomással, falragaszok stb. stb minden szín- és nagyságbani gyors, pontos izléses és jutányos ároni elkészítésére.

Ugyanitt a

„SZENTESI LAP”

cimű vegyes tartalmu hetiközlönyre, mely immár a tizenhetedik évi folyamába lépett, — elfizetések elfogadtatnak, hirdetések felvétetnek.

A tiszai m. kir. állami kotrások vezetősége.

Ad 153—1887. sz.

HIRDETMÉNY.

A közmunka és közlekedéstügyi m. kir. minister ur ő nagyméltósága f. évi augusztus 9-én 30.934. szám alatt kelt intézkedésével a

középtisza, valamint a Körös és Maros alsó szakaszán

a hajóforgalom emelése érdekében elrendelni méltóztatott, hogy a tiszai állami kotróraj „Vihar” és „Tisza Kálmán” nevű csavargőzőse

magánjárművek vontatását is teljesítse.

Mi is azzal tétetik közzé, hogy nevezett csavargőzősök ezen szolgálatot már megkezdtek; szállitmányok feladása a tiszai állami kotrások vezetőségénél **Szegeden, Boldogasszony-sugárut 19. sz. a.** eszközöltetnek; felvilágosítások az érintett vidékeken a községi előljáróságoknál s városi polgármesteri hivataloknál is szerezhetők.

Szegeden, 1887. augusztus 22-én.

ULLMANN SÁNDOR,

kir. főmérnök, a tiszai m. kir. állami kotrások vezetője.

3—3

1—2

ELŐLEGES ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint úgy, mint eddig minden évben, a ránk jövő **szentesi őszi vásárra**

dusan felszerelt őszi és téli női felöltőkből álló raktárammal

most is meg fogok jelenni s *izléses, legujabb divat szerinti és minden igényeknek megfelelő áruimat a legjutányosabb árak mellett* a t. közönség becses figyelmébe ajánlom.

Elárusító hely: a vásártéren saját fabódémban.

Tisztelettel: **GRÜNBLATT IGNÁC,** Kecskemétről.

Kamatláb leszállítás!

A Csongrádmegyei Hitelszövetkezet részéről közhírré tétetik, hogy

1887. szeptember 4-étől kezdve az intézet **három havi lejáratu váltókat**

7%-OS,

hosszabb lejáratukat pedig **7½%-os** kamatláb mellett számítol le, és pedig

a kölcsönösszeg nagyságára való tekintet nélkül.

Szentesen, 1887. szeptember 2-án.

BALOGH JÁNOS,
igazgató.

2—2

Úzlet-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a **főtéren,**

néhai Pollák Emmánuel házában nővérem: Ehrlich Mártonné vezetése alatt

férfi és női kalap, cipő és divataru fióküzletet nyitottam.

Miután bevásárlásaimat a legelső házaknál eszközölhettem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetem.

Raktáromon nagy választékban vannak **férfi, női és gyermekcipők, kalapok,** férfi és női fehérneműek, nyakkendők, finom marburgi keztük, rüsök, szalagok, művirágok, disztollak, legyezők, menyasszonyi koszorúk és fátyolok, kézimunkák és mindenféle hozzávalók; harisnyák, téli és nyári pamutok, esernyők, fűzők, illetszerek és mindennemű **téli áruk,** mint: berliner és genilia kendők, menyasszonyi és báli belépők, tricók és muffok.

A női kalapokat Bécsben a legelső divatteremben vásárlom, s így minden évadban a legdivatosabb s izlésebb kalapokkal jutányos áron szolgálhatok. — *Kalapokat átalakítás és díszítésre is elvállalok.*

Kegyes pártfogásért esedezve, vagyok tisztelettel

özv. Klein Augusztá.